

No. 34528

**SPAIN
and
TURKEY**

**Agreement on the reciprocal promotion and protection of
investments. Signed at Ankara on 15 February 1995**

Authentic texts: Spanish, Turkish and English.

Registered by Spain on 27 April 1998.

**ESPAGNE
et
TURQUIE**

**Accord relatif à la promotion et à la protection réciproques
des investissements. Signé à Ankara le 15 février 1995**

Textes authentiques : espagnol, turc et anglais.

Enregistré par l'Espagne le 27 avril 1998.

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

ACUERDO PARA LA PROMOCIÓN Y PROTECCIÓN RECÍPROCA DE
INVERSIONES ENTRE EL REINO DE ESPAÑA Y LA REPÚBLICA DE TURQUÍA

El Reino de España y la República de Turquía, en adelante "las Partes",

DESEANDO crear condiciones favorables para las inversiones en ambos Estados e intensificar la cooperación entre empresas de ambos estados con vistas a estimular la utilización productiva de los recursos,

RECONOCIENDO que un tratamiento justo y equitativo de las inversiones basado en la reciprocidad contribuirá a alcanzar ese objetivo,

Han convenido en lo siguiente:

ARTICULO I

A los efectos del presente Acuerdo,

1. Por "inversores" se entenderá:
 - a) las personas físicas que ostenten la condición de residentes en una de las dos Partes de conformidad con su derecho aplicable;
 - b) las sociedades, empresas o asociaciones mercantiles constituidas u organizadas según el derecho de una de las dos Partes y que tengan su sede en el territorio de esa Parte.
2. a) Por "inversiones" se entenderá todo tipo de activos, y en particular, aunque no exclusivamente:

- i) acciones o cualquier otra forma de participación en sociedades;
 - ii) rentas de inversiones reinvertidas, créditos dinerarios u otros derechos que tengan valor financiero relacionados con una inversión, en particular los créditos derivados de préstamos en relación con la participación en sociedades a que se refiere el apartado anterior;
 - iii) bienes muebles e inmuebles y otros derechos tales como hipotecas, gravámenes, prendas y cualesquiera derechos similares definidos de conformidad con las leyes y reglamentos de la Parte en que se encuentren situados los bienes;
 - iv) derechos de propiedad industrial e intelectual, patentes, modelos industriales, marcas comerciales, fondo de comercio, know-how y cualesquiera otros derechos similares;
 - v) concesiones económicas otorgadas por la ley o en virtud de contrato, incluidas las relativas a recursos naturales.
- b) Dicho término se referirá a todas las inversiones directas realizadas de conformidad con las leyes y reglamentos del territorio de la Parte en que se realicen las inversiones. El término "inversiones" abarca todas las realizadas en el territorio de una Parte antes o después de la entrada en vigor del presente Acuerdo.
3. Por "rentas de inversión" se entenderán los rendimientos derivados de una inversión e incluyen, en particular, aunque no exclusivamente, los beneficios, intereses y dividendos.
 4. Por "territorio" se entenderán las zonas comprendidas dentro de las fronteras terrestres y las aguas territoriales de cada una de las Partes, así como la zona económica exclusiva y la plataforma continental que se extiende fuera de los límites de las aguas

territoriales de cada una de las Partes, sobre la cual éstas tienen o pueden tener, según el derecho internacional, jurisdicción y derechos soberanos a efectos de prospección, explotación y conservación de recursos naturales.

ARTICULO II

PROMOCIÓN DE INVERSIONES

Cada Parte admitirá las inversiones efectuadas por inversores de la otra Parte de conformidad con sus leyes y reglamentos y fomentará dichas inversiones en la medida de lo posible.

ARTICULO III

PROTECCION DE INVERSIONES

- 1) Cada Parte protegerá en su territorio, de conformidad con sus leyes y reglamentos, las inversiones efectuadas por inversores de la otra Parte y no obstaculizará, mediante medidas injustificadas o discriminatorias, la gestión, la utilización, el disfrute, la extensión, la venta ni, en su caso, la liquidación de dichas inversiones.
- 2) Con sujeción a sus leyes y reglamentos:
 - a) Cada Parte procurará conceder las autorizaciones necesarias en relación con estas inversiones y permitirá la celebración de contratos en materia de licencias de fabricación y de asistencia técnica, comercial, financiera y administrativa.
 - b) Cada Parte procurará también, siempre que sea necesario, otorgar las autorizaciones necesarias en relación con las actividades de los

inversores mismos, de sus consultores y del personal de alta dirección contratado por inversores de la otra Parte.

ARTICULO IV

TRATAMIENTO DE LAS INVERSIONES

1. Cada Parte garantizará en su territorio un tratamiento justo y equitativo a las inversiones realizadas por inversores de la otra Parte.
2. Este tratamiento no será menos favorable que el otorgado por cada Parte a las inversiones realizadas en su territorio por inversores de un tercer país que goce del tratamiento de nación más favorecida.
3. Este tratamiento no será extensivo, sin embargo, a los privilegios que una Parte conceda a los inversores de un tercer país en virtud de su participación en
 - a) una zona de libre cambio,
 - b) una unión aduanera,
 - c) un mercado común o
 - d) cualquier otro acuerdo internacional análogo, en particular, una organización económica regional.
4. El tratamiento concedido con arreglo al presente artículo no se extenderá a deducciones y exenciones fiscales u otros privilegios análogos otorgados por cualquiera de las Partes a inversores de terceros países en virtud de un acuerdo de evitación de doble imposición o de cualquier otro acuerdo en materia de tributación.

5. Aparte de lo dispuesto en el apartado 2 del presente artículo, cada Parte, de conformidad con sus propias leyes y reglamentos, aplicará a las inversiones efectuadas por inversores de la otra parte un tratamiento no menos favorable que el concedido a sus propios inversores.

ARTICULO V

EXPROPIACION E INDEMNIZACION

1. Las inversiones no serán expropiadas, nacionalizadas ni sometidas, directa o indirectamente, a cualquier otra medida de efectos análogos excepto por razones de utilidad pública, de manera no discriminatoria, mediante el pago de una indemnización rápida, adecuada y efectiva y de conformidad con las debidas garantías procesales y con los principios generales en materia de tratamiento contenidos en los artículos III y IV.
2. La indemnización equivaldrá al valor justo de mercado de la inversión expropiada en el momento de tomarse o de hacerse pública la medida expropiatoria. La indemnización se pagará sin demora injustificada y será libremente transferible.
3. A los inversores de una Parte cuyas inversiones en el territorio de la otra Parte sufran pérdidas debidas a guerra, insurrección, disturbios civiles u otros acontecimientos similares, esta otra Parte les concederá un tratamiento no menos favorable que el que concede a sus propios inversores o a los inversores de cualquier tercer país, aplicándose siempre el más favorable de esos tratamientos en relación con las medidas que adopte en relación con esas pérdidas.

ARTICULO VI

REPATRIACION Y TRANSFERENCIA

1. Cada Parte permitirá que se efectúen libremente y sin demoras todas las transferencias relacionadas con una inversión procedentes o destinadas a su territorio. Esas transferencias incluirán:
 - a) las rentas de inversión;
 - b) el producto de la venta o liquidación, total o parcial, de una inversión;
 - c) las indemnizaciones previstas en el artículo V;
 - d) los reembolsos y los pagos por intereses derivados de préstamos relacionados con inversiones;
 - e) los sueldos, salarios y demás remuneraciones percibidas por los nacionales de un Parte que hayan obtenido en el territorio de la otra Parte los correspondientes permisos de trabajo en relación con una inversión;
 - f) los pagos derivados de una controversia en materia de inversiones.
2. Las transferencias se harán en la divisa convertible en que se haya efectuado la inversión o en cualquier divisa convertible si así lo acepta el inversor y al tipo de cambio vigente en la fecha de transferencia. La Parte receptora de la inversión facilitará de forma no discriminatoria al inversor de la otra Parte, o a la sociedad en que participe, el acceso al mercado oficial de divisas, de tal modo que pueda adquirir las divisas necesarias para realizar las transferencias previstas en el presente artículo.
3. Las transferencias se efectuarán una vez que el inversor haya cumplido las obligaciones fiscales establecidas por las leyes y reglamentos de la Parte receptora de la inversión.
4. En este contexto, ambas Partes coinciden en que la conclusión efectiva de la transferencia deberá tener lugar sin demora de conformidad con las prácticas bancarias internacionales habituales.

ARTICULO VII

SUBROGACION

Si la inversión efectuada por un inversor de una Parte está asegurada contra riesgos no comerciales según un régimen establecido por la ley, la otra Parte reconocerá toda subrogación del asegurador que resulte de las condiciones del contrato de seguro.

El asegurador no podrá ejercitar más derechos que los que hubiera podido ejercitar el inversor.

En caso de que el asegurador sea una entidad pública, el principio de subrogación se aplicará exclusivamente a los derechos financieros del inversor pero no a sus derechos de propiedad. Esta subrogación hará posible que la primera Parte sea la beneficiaria directa de todos los pagos a que fuere acreedor el inversor inicial.

Para que a una entidad se la considere pública, en ella deberá concurrir al menos una de las siguientes condiciones:

- a) pertenecer al sector público;
- b) encontrarse, directa o indirectamente, bajo control del sector público;
- c) estar el sector público en condiciones de ejercer, directa o indirectamente, una influencia efectiva en la gestión de esa entidad.

ARTICULO VIII

CONDICIONES MAS FAVORABLES

El presente Acuerdo no derogará aquellas condiciones más favorables que las estipuladas en él que se hubieren establecido en virtud de las leyes y reglamentos de una de las Partes o mediante acuerdo específico entre una de las Partes y un inversor de la otra Parte.

ARTICULO IX

SOLUCION DE CONTROVERSIAS ENTRE UNA PARTE E INVERSORES DE LA OTRA PARTE

1. Las controversias entre una de las Partes y un inversor de la otra Parte en relación con su inversión serán notificadas por escrito, con una información detallada, por el inversor a la Parte receptora de la inversión. En la medida de lo posible, el inversor y la Parte de que se trate tratarán de resolver esas controversias mediante consultas y negociaciones realizadas de buena fe.
2. Si estas controversias no pudiesen ser resueltas de ese modo en un plazo de seis meses a contar desde la fecha de la notificación escrita mencionada en el apartado 1, serán sometidas, a opción del inversor:
 - a) al tribunal de arbitraje de la Cámara Internacional de Comercio de París;
 - b) a un tribunal de arbitraje ad hoc establecido según el Reglamento de Arbitraje de la Comisión de las Naciones Unidas para el Derecho Mercantil Internacional (CNUDMI);
 - c) el Centro Internacional de Arreglo de Diferencias Relativas a Inversiones (CIADI) creado por el "Convenio sobre arreglo de diferencias relativas a inversiones entre Estados y nacionales de otros Estados", en caso de que ambas Partes lleguen a ser signatarias de ese Convenio.

Todo ello a condición de que, si el inversor hubiera planteado la controversia ante los tribunales de justicia de la Parte que es también parte en la cotroversia, no hubiera recaído un fallo definitivo en el plazo de un año o de que el inversor hubiera retirado su demanda.

3. El arbitraje se basará en:

- a) las disposiciones del presente Acuerdo;

- b) las disposiciones legales y reglamentarias del derecho nacional de la Parte en cuyo territorio se haya realizado la inversión, incluidas las reglas relativas a los conflictos de leyes;
 - c) las reglas y los principios universalmente reconocidos del derecho internacional.
4. Las sentencias arbitrales serán definitivas y vinculantes para todas las partes en la controversia. Cada Parte se compromete a ejecutar las decisiones de acuerdo con su derecho nacional.

ARTICULO X

SOLUCION DE CONTROVERSIAS ENTRE LAS PARTES

1. Las Partes tratarán con buena fé y dentro de una espíritu de cooperación de llegar a una solución rápida y equitativa en cualquier controversia que surja entre ella en relación con la interpretación o aplicación del presente Acuerdo. A este respecto, las Partes se comprometen a entablar negociaciones directas y a fondo con el fin de llegar a esa solución. Si las Partes no consiguen llegar a un acuerdo siguiendo el procedimiento anteriormente expuesto en los seis meses siguientes a la iniciación de la cotroversia, ésta podrá ser sometida, a solicitud de cualquiera de las dos Partes, a un tribunal arbitral formado por tres miembros.
2. En un plazo de dos meses a partir del recibo de una solicitud, cada Parte nombrará un árbitro. Los dos árbitros designarán a un tercer árbitro como presidente, que será un nacional de un tercer Estado. En caso de que una de las Partes no nombre a su árbitro dentro del plazo señalado, la otra Parte podrá solicitar del Presidente de la Corte Internacional de Justicia que proceda a dicho nombramiento.
3. Si los dos árbitros no consiguen llegar a un acuerdo sobre la elección del presidente dentro de los dos meses siguientes a su nombramiento,

éste será nombrado a solicitud de cualquiera de las Partes por el Presidente de la Corte Internacional de Justicia.

4. Si, en los casos previstos en los apartados 4 y 5 del presente artículo, el Presidente de la Corte Internacional de Justicia se viera impedido de desempeñar dicha función o fuera nacional de cualquiera de las Partes, el nombramiento será hecho por el Vicepresidente, y si éste se viera impedido de desempeñar dicha función o fuera nacional de cualquiera de las Partes, el nombramiento será hecho por el miembro de la Corte de más categoría que no sea nacional de ninguna de las Partes.
5. El tribunal dispondrá de tres meses desde la fecha de la selección del presidente para establecer de común acuerdo un reglamento que sea compatible con las demás disposiciones del presente Acuerdo. A falta de dicho acuerdo, el tribunal acudirá al Presidente de la Corte Internacional de Justicia para que establezca ese reglamento, teniendo en cuenta las reglas de procedimiento arbitral internacional generalmente reconocidas.
6. Salvo acuerdo en contrario, todas las peticiones se habrán formulado y todas las vistas habrán terminado en el plazo de ochos meses a partir de la fecha de selección del tercer árbitro, y el tribunal dictará su decisión en el plazo de los dos meses siguientes a la fecha de las últimas peticiones o a la de conclusión de las vistas, según la que sea posterior.
7. Los gastos ocasionados por el presidente, los otros árbitros y las demás costas del procedimiento serán pagados a partes iguales por las Partes. Sin embargo, el tribunal podrá decidir discrecionalmente que una de las Partes pague una proporción superior de las costas.
8. No podrá someterse una controversia a un tribunal internacional de arbitraje al amparo de lo dispuesto en el presente artículo si la misma controversia hubiera sido planteada ante otro tribunal

internacional de arbitraje al amparo de lo dispuesto en el artículo IX y todavía no se hubiese dictado un laudo definitivo. Esto no obstará al compromiso de entablar negociaciones directas y a fondo entre las dos Partes.

ARTICULO XI

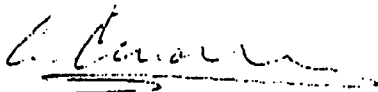
ENTRADA EN VIGOR

1. El presente Acuerdo entrará en vigor en la fecha en que se haya completado el canje de los instrumentos de ratificación. Permanecerá en vigor por un período de diez años y continuará estándolo a menos que sea denunciado de conformidad con el apartado 2 del presente artículo. Será aplicable a las inversiones existentes en el momento de la entrada en vigor así como a las efectuadas o adquiridas posteriormente.
2. Cada Parte podrá denunciar el presente Acuerdo notificándolo por escrito con un año de antelación a la otra Parte al final del período inicial de diez años o en cualquier momento a partir de entonces.
3. El presente Acuerdo podrá ser modificado mediante acuerdo por escrito entre las Partes. Toda modificación entrará en vigor cuando cada Parte haya notificado a la otra el cumplimiento de todos los requisitos internos para la entrada en vigor de dicha modificación.
4. Con respecto a las inversiones efectuadas o adquiridas con anterioridad a la fecha de denuncia del presente Acuerdo y a las que por lo demás éste sea aplicable, seguirán estando en vigor, por un período adicional de diez años a partir de dicha fecha de denuncia, las disposiciones contenidas en todos los demás artículos del presente Acuerdo.

EN FE DE LO CUAL, los plenipotenciarios respectivos firman el presente Acuerdo.

HECHO en Ankara, a 15 de febrero de 1995 en español, turco e inglés, siendo todos los textos igualmente auténticos.

Por el Reino
de España:

CARLOS CARDERERA SOLER
Embajador de España

Por la República
de Turquía:

AYFER YILMAZ
Subsecretaria del Tesoro

[TURKISH TEXT — TEXTE TURC]

İSPANYA KRALLIĞI İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ ARASINDA YAIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASI ANLAŞMASI

İspanya Krallığı ve Türkiye Cumhuriyeti bundan sonra
Taraflar olarak anılacaktır,

Her iki devlette yatırımlar için elverişli koşullar
yaratmak ve kaynakların üretken kullanımını teşvik edici bir
görüşle, her iki devletteki teşebbüsler arasında işbirliğini
kuvvetlendirmek arzusuyla,

Yatırımlara, karşılıklılık prensibi ile, adil ve eşit
muamelenin bu amaca hizmet edeceğini kabul ederek,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I

Bu Anlaşmanın amaçları bakımından :

1. "Yatırımcı" terimi:

(a) her bir Tarafın yürürlükteki hukukuna göre mukim
statüsünü almış olan gerçek kişileri,

(b) her bir Tarafın yürürlükteki hukukuna göre kurulan veya
tüzel kişilik kazanan ve merkezleri o Tarafın ülkesinde bulunan
şirketleri, firmaları veya iş ortaklıklarını ifade eder.

2. (a) "Yatırım" terimi, her türlü varlığı ve sınırlandırıcı
olmamakla birlikte özellikle aşağıdakileri ifade eder:

(i) hisse senetleri veya şirketlere katılımın diğer
şekilleri,

(ii) yeniden yatırımda kullanılan hasılatlar, özellikle
yukarıdaki paragrafta bahsolunan şirketlere katılımı ilişkili
kredilerden kaynaklanan alacaklar olmak üzere, para alacakları
veya yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar,

(iii) taşınır ve taşınmaz mallar ile ipotek, tedbir,
rehin gibi, mamelekin bulunduğu Tarafın kanun ve nizamları ile
uyumlu olarak tanımlanmış diğer benzer haklar,

(iv) sınai ve fikri haklar, patent, sınai tasarım, marka, peştemaliye, know how ve diğer benzer haklar,

(v) doğal kaynaklarla ilgili olanlar dahil olmak üzere, kanunla veya bir sözleşme ile belirlenmiş iş imtiyazları.

(b) "Yatırım" terimi, yatırımların yapıldığı Tarafın ülkesinde, o Tarafın kanun ve nizamlarına uygun olarak yapılmış olan bütün doğrudan yatırımları ifade etmektedir. Yatırımlar terimi, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten önce veya sonra bir Tarafın ülkesinde gerçekleşmiş olan bütün yatırımları kapsar.

3. "Hasılatlar" terimi, bir yatırımdan elde edilen ve özellikle ancak sınırlayıcı olmamak kaydıyla kar, faiz ve temettüleri içerir.

4. " Ülke" terimi, her bir Tarafın toprakları ve ülke karasuları aynı zamanda münhasır ekonomik bölge ve Tarafların karasuları sınırlarının ötesine uzanan, uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve saklanması amacıyla üzerinde yargılama ve egemenlik haklarına sahip olduğu veya olması gereken kıta sahanlığını ifade eder.

MADDE II

Yatırımların Teşviki

Her bir Taraf, diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını kendi kanun ve nizamlarına uygun olarak kabul ve mümkün olduğunca teşvik edecektir.

MADDE III

Yatırımların Korunması

1) Her bir Taraf kendi ülkesinde, kendi kanun ve nizamlarına uygun olarak diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını koruyacak ve işletilmesi, kullanımı, faydalanılması, gelişimi, satışı veya olası tasfiyesini, haksız veya ayrımcı tedbirlerle baltalamayacaktır.

2) Kendi kanun ve nizamlarına bağlı olarak:

(a) Her bir Taraf, bu yatırımlarla ilgili olarak gerekli izinleri vermek için çaba sarfedecek ve üretim lisansı ile

teknik, ticari, mali ve idari yardımlarla ilgili sözleşmelerin gerçekleşmesine müsaade edecektir.

(b) Ayrıca, her bir Taraf, gerektiği zaman bizzat yatırımcılar, onların müşavirleri veya diğer Tarafın yatırımcıları tarafından istihdam edilen üst düzey idari personel ile ilgili faaliyetlerin gerektirdiği izinleri vermek için çaba sarfedeceklerdir.

MADDE IV

Yatırımların Tabi olacağı Muamele

1. Her bir Taraf, kendi ülkesinde, diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına adil ve hakkaniyetle muamele etmeyi garanti edecektir.

2. Bu muamele, her bir Tarafın, en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden faydalanan üçüncü bir ülke yatırımcıları tarafından kendi ülkesinde yapılmış olan yatırımlara uyguladığı muameleden daha az elverişli olmayacaktır.

3. Ancak, bu muamele bir Tarafın üçüncü bir ülke yatırımcılarına,

(a) bir serbest ticaret bölgesi,

(b) bir gümrük birliği,

(c) bir ortak pazar, veya

(d) benzer uluslararası anlaşmalar, özellikle bölgesel ekonomik organizasyonlara katılımından dolayı tanınabilecek imtiyazları kapsayacak şekilde genişletilmeyecektir.

4. İşbu Madde ile uygun olarak yapılan muamele, Taraflardan her birince üçüncü ülkelerin yatırımcılarına bir çifte vergilendirmeyi önleme veya herhangi bir vergilendirme anlaşmasından dolayı verilen vergi indirimi ya da diğer benzer imtiyazları kapsayacak şekilde genişletilmeyecektir.

5. İşbu Maddenin (2)'nci paragrafındaki hükümler dışında, her bir Taraf, kendi kanun ve nizamları çerçevesinde diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına, kendi yatırımcılarına uygulanandan daha az elverişli muamele uygulamayacaktır.

MADDE V**Kamulaştırma ve Tazminat**

1. Yatırımlar, yürürlükteki mevzuata ve Madde III ve IV'de belirtilen genel prensiplere uygun olarak, kamu yararına ve ayrımcı olmayacak biçimde yapılmadıkça ve anında yeterli ve etkin tazminat ödenmedikçe kamulaştırılmayacak, devletleştirilmeyecek veya doğrudan ya da dolaylı olarak ve benzer etkisi olan tedbir-
lere maruz bırakılmayacaktır.

2. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın, kamulaştırma işlemi yapıldığı veya duyulduğu andaki adil piyasa değerine eşit olacaktır. Tazminat makul olmayan gecikme olmaksızın ödenecek ve serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

3. Her bir Tarafın, yatırımları, diğer Tarafın ülkesinde savaş, ayaklanma, iç karışıklık veya diğer benzer olaylar nedeniyle zarara uğrayan yatırımcıları, diğer Tarafça kendi yatırımcılarına veya üçüncü ülke yatırımcılarına bu tür zararlarla ilgili olarak benimseyeceği tedbirlerden hangisi en elverişli ise o muameleden daha az elverişli olmayan muameleyi uygulayacaktır.

MADDE VI**Kendi Ülkesine İade ve Transfer**

1. Her bir Taraf, bir yatırım ile ilgili bütün transferlerin ülkesinden içeri ve dışarı serbestçe ve gecikmesiz olarak yapılmasına izin verecektir. Bu tür transferler aşağıdakileri içerir:

(a) hasılatlar,

(b) bir yatırımın tümü veya bir kısmının satışı ya da tasfiyesinden elde edilen kazançlar,

(c) Madde V'e göre tazminat,

(d) bir yatırım ile ilgili borçlardan doğan geri ödemeler ve faiz ödemeleri,

(e) maaşlar, ücretler ve bir Tarafın, diğer Tarafın ülkesinde bir yatırım ile ilgili olarak çalışma izni almış olan vatandaşlarının elde ettikleri diğer kazançlar,

(f) bir yatırım uyuşmazlığından doğan ödemeler.

2. Transferler, yatırımın yapıldığı konvertibl para birimi, ya da yatırımcı kabul ettiği taktirde herhangi bir konvertibl para birimi ve transferin yapıldığı tarihte geçerli olan kur üzerinden yapılacaktır. Yatırımcının işbu Maddede belirtilen transferleri yapabilmesi için gerekli döviz satın alabilmesi bakımından; yatırımın yapıldığı Taraf, diğer Tarafın yatırımcısına veya onun katıldığı şirkete, resmi döviz piyasasına ulaşması bakımından, ayrımcı olmayacak şekilde ve kendi kanun ve nizamlarına göre kolaylık sağlayacaktır.

3. Transferler, yatırımı alan Tarafın kanun ve nizamlarında belirtildiği şekliyle yatırımcının vergi yükümlülüğünü yerine getirmesinden sonra yapılacaktır.

4. Bu kapsamda, Taraflar, transferin alışlagelmiş uluslararası bankacılık uygulamalarına göre gecikmesiz olarak yapılması halinde gerçekleşmiş olacağı anlayışını paylaşmaktadırlar.

Madde VII

Halefiyet

Eğer bir Tarafın yatırımcısının yatırımı ticari olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigortalanmışsa, sigortalayanın sigorta sözleşmesinin hükümlerinden kaynaklanan halefiyeti diğer Tarafça tanınacaktır.

Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olduğu haklar dışında hiç bir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.

Sigortalayanın bir kamu kuruluşu olması halinde halefiyet prensibi, münhasıran yatırımcının mali hakları bakımından uygulanacak, fakat mülkiyet hakları bakımından uygulanmayacaktır. Bu halefiyet, ilk Tarafın, baştaki yatırımcının bir kreditör olabileceği tüm ödemelerden doğrudan faydalanan Taraf olmasını mümkün kılacaktır.

Herhangi bir kuruluş aşağıdaki şartların en azından birini taşıması halinde kamu kuruluşu olarak kabul edilecektir:

a) Kamu sektörüne aittir.

b) Doğrudan veya dolaylı olarak kamu sektörünün kontrolü altındadır.

c) Kamu sektörü, doğrudan ya da dolaylı olarak kuruluşun yönetiminde etkin bir nüfuz kullanma konumundadır.

MADDE VIII

Daha Elverişli Hükümler

Taraflardan birinin kanun ve nizamlarıyla veya Taraflardan biri ile diğer Tarafın bir yatırımcısı arasındaki özel anlaşmalarla sağlanan ya da sağlanabilecek, bu Anlaşmadakilerden daha elverişli hükümler bu Anlaşmadan etkilenmeyecektir.

MADDE IX

Bir Taraf ile Diğer Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflardan biri ile diğer Tarafın bir yatırımcısı arasındaki, o yatırımcının yatırımı ile ilgili uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından yatırımın yapıldığı Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilecektir. Yatırımcı ve ilgili Taraf, bu uyuşmazlıkları mümkün olduğunca iyi niyetle istişare ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

2. Eğer bu uyuşmazlıklar, birinci paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde bu yolla çözümlenemezse uyuşmazlık, yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilecektir:

(a) Paris Uluslararası Ticaret Odası'nın hakem mahkemesi,

(b) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir hakem mahkemesi (UNCITRAL),

(c) her iki Tarafın da bu sözleşmeyi imzalamış olmaları halinde, "Devletler ve Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözülmesi Hakkında Sözleşme" ile kurulmuş Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıkları Çözüm Merkezi (ICSID).

şu şartla ki, eğer ilgili yatırımcı uyuşmazlığı, uyuşmazlığa taraf olan Tarafın adli mahkemelerine götürmüşse; ya nihai kararın bir yol içinde alınmamış olması ya da yatırımcının davasından vazgeçmiş olması gerekir.

3. Tahkim, aşağıdakilere dayandırılacaktır :

(a) işbu Anlaşmanın hükümleri,

(b) kanunlar ihtilafı ile ilgili hükümler de dahil olmak üzere, ülkesinde yatırımın yapılmış olduğu ülkenin milli kanun ve nizamları,

(c) uluslararası hukukun kuralları ve evrensel olarak kabul edilen prensipleri.

4. Tahkim kararları, uyuşmazlık halindeki taraflar için nihai ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Taraf, kararın kendi milli hukukuna göre uygulanacağını taahhüt eder.

MADDE X

Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflar, bu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanması konularında ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklara, iyi niyet ve işbirliği duygusu ile hızlı ve adil bir şekilde çözüm arayacaklardır. Bu anlamda, Taraflar doğrudan ve anlamlı müzakereler yoluyla çözüme ulaşmak için anlaşmışlardır. Eğer Taraflar, uyuşmazlığın başlamasından itibaren altı ay içinde yukarıda bahsedilen şekilde anlaşma sağlayamazlarsa, uyuşmazlık herhangi bir Tarafın başvurusu üzerine üç üyeli bir tahkim kuruluna götürülebilir.

2. Başvurunun alınmasından itibaren iki ay içinde her bir Taraf birer hakem tayin edeceklerdir. Bu iki hakem, üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Taraflardan herhangi biri, belirlenen süre içinde temsilcisini atayamazsa, diğer Taraf atamanın yapılmasını Uluslararası Adalet Divanı Başkanından isteyebilir.

3. Heyet üyeleri seçilmelerinden itibaren iki ay içinde heyet başkanının seçiminde anlaşamazlarsa, Heyet Başkanı herhangi bir Tarafın isteği üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecektir.

4. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, işbu Maddenin (2) ve (3) 'üncü paragraflarında belirtilen durumlarda görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Taraflardan birinin vatandaşı ise atama Başkan Yardımcısı tarafından yapılacaktır, şayet Başkan Yardımcısı da görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya Taraflardan birinin vatandaşı ise atama Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan Hakimi tarafınca yapılacaktır.

5. Tahkim Kurulu, Başkanın seçildiği tarihten sonraki üç ay içinde, bu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kurallarını saptayacaktır. Şayet bu konuda uzlaşma sağlanamazsa, Tahkim Kurulu Uluslararası Adalet Divanı Başkanını, uluslararası tahkim prosedürüne uygun olarak usul kurallarını saptamaya davet edebilir.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, üçüncü hakemin seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde, bütün beyanlar yapılacak ve bütün duruşmalar tamamlanacaktır ve Tahkim Kurulu karara, hangisi daha sonra ise; son beyanların yapıldığı, ya da duruşmaların bittiği tarihten sonraki iki ay içinde varacaktır.

7. Başkan, diğer hakemler tarafından yapılan harcamalar ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Ancak Tahkim Kurulu masrafların büyük bir bölümünün tek bir Tarafça karşılanmasını re'sen karara bağlamaya yetkilidir.

8. Şayet bir uyuşmazlık, bu Anlaşmanın IX'uncu Maddesi uyarınca bir uluslararası Tahkim Kuruluna götürülmüş ve nihai karar alınamamış ise, aynı uyuşmazlık bu Madde hükümlerine göre başka bir uluslararası tahkim kuruluna götürülemeyecektir. Ancak bu husus, Taraflar arasındaki doğrudan ve anlamlı müzakere yollarını engellemeyecektir.

MADDE XI

Yürürlüğe Girme

1. İşbu Anlaşma, onay belgelerinin teatisinin tamamlandığı tarihte yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte kalacak ve işbu Maddenin (2)' nci paragrafı uyarınca sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır. İşbu Anlaşma, yürürlüğe giriş tarihinde mevcut olan yatırımlara uygulanacağı gibi, bundan sonra yapılan veya gerçekleşen yatırımlara da uygulanacaktır.

2. Taraflardan her biri, yazılı olarak diğer Tarafa bir yıl öncesinden feshi ihbarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirebilir.

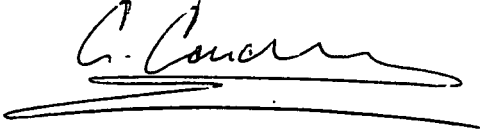
3. İşbu Anlaşma Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik, Taraflardan her birinin diğer Tarafa böyle bir değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da gerçekleşen ve bu Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, bu Anlaşmanın diğer bütün Maddelerinin hükümleri, söz konusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Bu Anlaşmayı Tarafların tam yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamışlardır.

..*Atkars*..... da ..15.2.1995. tarihinde İspanyolca, Türkçe ve İngilizce dillerinde, hepsi de aynı derecede geçerli olarak akdedilmiştir.

İspanya Krallığı
adına:

CARLOS CARDERERA SOLER
İspanya Büyükelçisi

Türkiye Cumhuriyeti
adına:

AYFER YILMAZ
Hazine Müsteşarı

AGREEMENT¹ BETWEEN THE KINGDOM OF SPAIN AND THE REPUBLIC OF TURKEY ON THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Kingdom of Spain and the Republic of Turkey,
hereinafter called the Parties,

Desiring to create favourable conditions for investments in both states and to intensify the co-operation between enterprises in both states with a view to stimulating the productive use of resources,

Recognizing that a fair and equitable treatment of investments on a reciprocal basis will serve this aim,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investor" means:
 - (a) natural persons deriving their status as residents of either Party according to its applicable law,
 - (b) corporations, firms or business associations incorporated or constituted under the law in force of either of the Parties and having their headquarters in the territory of that Party.

¹ Came into force on 3 March 1998 by the exchange of the instruments of ratification, which took place at Madrid, in accordance with article XI.

2. (a) The term "investment" means every kind of asset and in particular, but not exclusively:
- (i) stocks or any other form of participation in companies,
 - (ii) returns reinvested, claims to money or other rights having financial value relating to an investment, in particular, claims deriving from loans in connection with the participation in companies referred to in paragraph above,
 - (iii) movable and immovable property, as well as any other rights as mortgages, liens, pledges and any other similar rights as defined in conformity with the laws and regulations of the Party where the property is situated,
 - (iv) industrial and intellectual property rights, patents, industrial designs, trademarks, goodwill, know-how and any other similar rights,
 - (v) business concessions conferred by law or by contract, including concessions related to natural resources.
- (b) The said term shall refer to all direct investments made in accordance with the laws and regulations in the territory of the Party where the investments are made. The term "investments" covers all investments made in the territory of a Party before or after entry into force of this Agreement.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, and dividends.
4. The term "territory" designates the land and the territorial waters of each Party as well as the exclusive economic zone and the continental shelf that extends outside the limits of the territorial waters of each of the Parties, over which they have or could have jurisdiction or sovereign rights for the purposes of exploration, exploitation and conservation of natural resources, pursuant to international law.

ARTICLE II

PROMOTION OF INVESTMENTS

Each Party shall admit the investments by investors of the other Party in accordance with its laws and regulations and promote such investments as far as possible.

ARTICLE III

PROTECTION OF INVESTMENTS

- (1) Each Party shall protect in its territory investments, under its laws and regulations, by investors of the other Party and shall not hamper, by means of unjustified or discriminatory measures, the management, use, enjoyment, expansion, sale and as the case may be, the liquidation of such investments.

- (2) Subject to their laws and regulations:
- (a) Each party shall endeavour to grant the necessary permits relative to these investments and shall allow the execution of contracts related to manufacturing licence and technical, commercial, financial and administrative assistance.
 - (b) Each Party shall also endeavour, whenever necessary, to grant the permits required in connection with the activities of investors themselves, their consultants and the top managerial personnel hired by investors of the other Party.

ARTICLE IV

TREATMENT OF INVESTMENTS

1. Each Party shall guarantee in its territory a fair and equitable treatment to the investments made by the investors of the other Party.
2. This treatment shall not be less favourable than that given by each Party to the investments made in its territory by investors of a third country that enjoys a most-favoured-nation treatment.
3. However, this treatment shall not extend to the privileges that a Party might grant to investors of a third country by virtue of its participation in
 - (a) a free-trade area,
 - (b) a custom union,

- (c) a common market or,
 - (d) similar international agreements, in particular, regional economic organizations.
4. The treatment given pursuant to this Article shall not extend to tax deductions and exemptions or other similar privileges granted by either of the Parties to investors of third countries by virtue of a double-taxation avoidance agreement or any other taxation agreement.
5. Apart from the provisions of paragraph 2 of this Article, each Party shall apply, under its own laws and regulations, no less favourable treatment to investments of investors of the other Party than that given to its own investors.

ARTICLE V

EXPROPRIATION AND COMPENSATION

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to measures of similar effects except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Articles III and IV.
2. Compensation shall be equivalent to the fair market value of the expropriated investment at the time the expropriatory action was taken or became known.

Compensation shall be paid without undue delay and be freely transferable.

3. Investors of either Party whose investments suffer losses in the territory of the other Party owing to war, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by such other Party treatment not less favourable than that accorded to its own investors or to investors of any third country, whichever is the most favourable treatment as regards any measures it adopts in relation to such losses.

ARTICLE VI

REPATRIATION AND TRANSFER

1. Each Party shall permit all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include:
 - (a) returns,
 - (b) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment,
 - (c) compensation pursuant to Article V,
 - (d) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments,
 - (e) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Party who have obtained in the territory of the other Party the corresponding work permits relative to an investment,

- (f) payments arising from an investment dispute.
2. Transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made or in any convertible currency if so agreed by the investor and at the rate of exchange in force at the date of transfer. The recipient Party of the investment shall facilitate for the investor of the other Party, or the company in which he participates, access to the official foreign-exchange market on a non-discriminatory basis and pursuant to its own laws and regulations, in order that he may purchase the necessary foreign currency to make the transfers provided for under this Article.
3. The transfers shall be made after the investor has complied with the tax obligations laid down by the laws and regulations of the recipient Party of the investment.
4. In this context, both parties share the understanding that the actual conclusion of the transfer, should take place without delay according to customary international banking practices.

ARTICLE VII

SUBROGATION

If the investment of an investor of one Party is insured against non-commercial risks under a system established by law, any subrogation of the insurer which stems from the terms of the insurance agreement shall be recognized by the other Party.

The insurer shall not be entitled to exercise any rights other than the rights which the investor would have been entitled to exercise.

In the event of the insurer being a public entity the principle of subrogation shall exclusively apply in respect of financial rights of the investor but not in respect of his property rights. This subrogation will make it possible for the first Party to be the direct beneficiary of all the payments of which the initial investor could be a creditor.

Any entity shall be considered to be a public entity when at least one of the following conditions are met:

- (a) It belongs to the public sector.
- (b) It is, directly or indirectly, under the control of the public sector.
- (c) The public sector is, directly or indirectly, in a position to exercise an effective influence on the managing of that entity.

ARTICLE VIII

MORE FAVOURABLE TERMS

More favourable terms than those of this Agreement which have been or could be provided by the laws and regulations of one of the Parties or by specific agreements between one of the Parties and one investor of the other Party shall not be derogated by this agreement.

ARTICLE IX

**SETTLEMENT OF DISPUTES BETWEEN ONE PARTY
AND INVESTORS OF THE OTHER PARTY**

1. Disputes between one of the Parties and one investor of the other Party, in connection with his investment, shall be notified in writing, including a detailed information, by the investor to the recipient Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned Party shall endeavour to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.

2. If these disputes cannot be settled in this way within six months as of the date of the written notification mentioned in paragraph 1, the dispute shall be submitted, as the investor may choose, to:
 - (a) the court of arbitration of the Paris International Chamber of Commerce,
 - (b) an ad hoc court of arbitration laid down under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL),¹
 - (c) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the "Convention on Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of other States",² in the case both Parties become signatories of this Convention.

¹ United Nations, *Official Records of the General Assembly, Thirty-first Session, Supplement No. 17 (A/31/17)*, p. 34.

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 575, p. 159.

Provided that, in case the investor concerned has brought the dispute before the courts of justice of the Party that is a party to the dispute, either a final award has not been rendered within one year or the investor has withdrawn his claim therefrom.

3. The arbitration shall be based on:
 - (a) the provision of this Agreement;
 - (b) the national laws and regulations of the Party in whose territory the investment was made, including the rules relative to conflicts of law.
 - (c) The rules and the universally accepted principles of international law.
4. The arbitration sentences shall be final and binding for all parties in dispute. Each Party commits itself to execute the sentence according to its national law.

ARTICLE X

SETTLEMENT OF DISPUTES BETWEEN THE PARTIES

1. The Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to arrive at such solutions. If the Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of dispute between themselves through the foregoing procedure, the dispute may be submitted, upon the request of either Party, to an arbitral tribunal of three members.

2. Within two months of receipt of a request, each Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. In the event either Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.
3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the chairman within two months after their appointment, the chairman shall be appointed upon the request of either Party by the President of the International Court of Justice.
4. If, in the cases specified under paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the most senior Judge of the Court who is not a national of either Party.
5. The tribunal shall have three months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure.

6. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight months of the date of selection of the third arbitrator, and the tribunal shall render its decision within two months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later.
7. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Parties. The tribunal may, however, at its discretion, decide that a higher proportion of the costs be paid by one of the Parties.
8. A dispute shall not be submitted to an international arbitration court under the provisions of this Article, if the same dispute has been brought before another international arbitration court under the provisions of Article IX and a final award has not been rendered yet. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Parties.

ARTICLE XI

ENTERING INTO FORCE

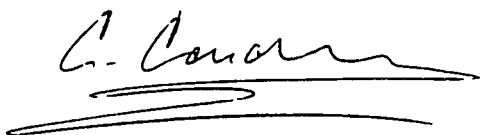
1. This Agreement shall enter into force on the date on which the exchange of instruments of ratification has been completed. It shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article. It shall apply to investments existing at the time of entry into force as well as to investments made or acquired thereafter.

2. Either Party may, by giving one year's written notice to the other Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten year period or at any time thereafter.
3. This Agreement may be amended by written agreement between the Parties. Any amendment shall enter into force when each Party has notified the other that it has completed all internal requirements for entry into force of such amendment.
4. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten years from such date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Agreement.

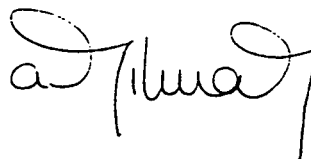
DONE at Ankara on the day of 15 February 1995 in the Spanish, Turkish and English languages all of which are equally authentic.

For the Kingdom
of Spain:

CARLOS CARDERERA SOLER
Ambassador of Spain

For the Republic
of Turkey:

AYFER YILMAZ
Treasury Undersecretary

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ ENTRE LE ROYAUME D'ESPAGNE ET LA RÉPUBLIQUE DE TURQUIE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS

Le Royaume d'Espagne et la République de Turquie, ci-après dénommés « les Parties contractantes »,

Désireux de créer des conditions favorables aux investissements dans les deux Etats et d'intensifier la coopération entre les entreprises des deux Etats en vue de stimuler l'utilisation productive des ressources,

Reconnaissant qu'un traitement juste et équitable des investissements à base de réciprocité contribuera à la réalisation de cet objectif,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

Aux fins du présent Accord,

1. Le terme « investisseurs » s'entend :

a) Des personnes physiques qui ont statut de résident dans l'une des Parties, conformément au droit applicable;

b) Des sociétés, entreprises ou associations commerciales constituées ou organisées suivant le droit de l'une des Parties et qui ont leur siège sur le territoire de cette Partie.

2. a) Le terme « investissements » désigne tout type d'actifs et, en particulier, mais non exclusivement, les suivants :

- i) Les actions ou toute autre forme de participation dans des sociétés;
- ii) Les revenus d'investissement réinvestis, crédits numéraires ou autres droits ayant une valeur financière liés à un investissement, et notamment les crédits résultant de prêts accordés en relation avec une participation dans des sociétés visées au paragraphe précédent;
- iii) Les biens meubles et immeubles, ainsi que tous autres droits tels que les hypothèques, charges, privilèges et tous droits analogues définis conformément aux lois et règlements de la Partie où les biens sont situés;
- iv) Les droits de propriété industrielle et intellectuelle, brevets, modèles industriels, marques commerciales, fonds de commerce, procédés techniques (savoir-faire) et tous autres droits similaires;
- v) Les concessions économiques octroyées par la loi ou en vertu d'un contrat, y compris celles ayant trait à des ressources naturelles.

b) Le terme susmentionné vise tous les investissements directs réalisés conformément aux lois et règlements de la Partie sur le territoire de laquelle ils sont effec-

¹ Entré en vigueur le 3 mars 1998 par l'échange des instruments de ratification, qui a eu lieu à Madrid, conformément à l'article XI.

tués. Le terme « investissements » englobe tous ceux réalisés sur le territoire d'une Partie avant l'entrée en vigueur du présent Accord ou postérieurement.

3. L'expression « revenu des investissements » s'entend du produit d'un investissement et comprend en particulier, mais non exclusivement, les bénéfices, intérêts et dividendes.

4. Le terme « territoire » désigne les zones comprises à l'intérieur des frontières terrestres et des eaux territoriales de chacune des Parties, ainsi que la zone économique exclusive et le plateau continental qui s'étend au-delà des eaux territoriales de chacune des Parties, et sur lesquelles les Parties ont ou peuvent avoir, en droit international, juridiction et des droits souverains pour ce qui est de la prospection, de l'exploitation et de la conservation des ressources naturelles.

Article II

PROMOTION DES INVESTISSEMENTS

Chaque Partie accepte les investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie, conformément à ses lois et règlements et encourage ces investissements dans la mesure du possible.

Article III

PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

1) Chaque Partie protège sur son territoire les investissements effectués, conformément à ses lois et règlements, par des investisseurs de l'autre Partie, et ne fait pas obstacle, par des mesures injustifiées ou discriminatoires, à la gestion, à l'utilisation, à la jouissance, à l'extension, à la vente et, le cas échéant, à la liquidation de ces investissements.

2) Sous réserve de ses lois et règlements :

a) Chaque Partie s'efforce de délivrer les autorisations nécessaires en relation avec ces investissements et permet l'exécution de contrats de licences de fabrication et d'assistance technique, commerciale, financière et administrative.

b) Chaque Partie s'efforce également, chaque fois que cela est nécessaire, d'accorder les autorisations requises pour ce qui a trait aux activités des investisseurs, de leurs consultants et du personnel de haute direction engagés par les investisseurs de l'autre Partie.

Article IV

TRAITEMENT DES INVESTISSEMENTS

1. Chaque Partie assure sur son territoire un traitement juste et équitable aux investissements des investisseurs de l'autre Partie.

2. Ce traitement n'est pas moins favorable que celui accordé par chaque Partie aux investissements effectués sur son territoire par des investisseurs d'un pays tiers qui jouit du traitement de la nation la plus favorisée.

3. Ce traitement ne s'applique pas aux privilèges qu'une Partie accorde aux investisseurs d'un pays tiers en vertu de sa participation à :

- a) Une zone de libre échange,
- b) Une union douanière,
- c) Un marché commun, ou
- d) Tout autre accord international analogue et, en particulier, une organisation économique régionale.

4. Le traitement accordé conformément au présent article ne s'applique pas aux abattements, exonérations fiscales ou autres privilèges analogues accordés par l'une ou l'autre des Parties à des investisseurs de pays tiers en vertu d'un accord visant à éviter la double imposition ou de tout autre accord en matière fiscale.

5. Outre les dispositions du paragraphe 2 du présent article, chaque Partie applique aux investissements des investisseurs de l'autre Partie, conformément à ses lois et règlements, un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs.

Article V

EXPROPRIATION ET INDEMNISATION

1. Les investissements ne sont pas expropriés, nationalisés ou soumis, directement ou indirectement, à toute autre mesure ayant des effets analogues, si ce n'est pour des motifs d'utilité publique, de manière non discriminatoire, moyennant paiement d'une indemnité rapide, appropriée et effective, avec les garanties prévues par la loi et conformément aux principes généraux en matière de traitement figurant aux articles III et IV.

2. L'indemnité doit représenter la juste valeur marchande de l'investissement exproprié au moment de l'adoption ou de la publication de la mesure d'expropriation. Elle est versée sans retard injustifié et est librement transférable.

3. Les investisseurs d'une Partie dont les investissements sur le territoire de l'autre Partie ont subi des dommages pour cause de guerre, d'insurrection, de troubles civils et autres événements analogues, se voient accorder par cette autre Partie un traitement qui n'est pas moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout pays tiers, le traitement étant toujours le plus favorable ayant cours en matière de réparation de ce type de dommages.

Article VI

RAPATRIEMENT ET TRANSFERT

1. Chaque Partie permet que soient effectués librement et sans retard tous les transferts liés à des investissements en provenance ou à destination de son territoire. Ces transferts englobent :

- a) Les revenus des investissements;
- b) Le produit de la vente ou de la liquidation, totale ou partielle, des investissements;
- c) Les indemnités prévues à l'article V;
- d) Les remboursements et les paiements à titre d'intérêt découlant de prêts liés aux investissements;

e) Les traitements, salaires et autres rémunérations perçues par les nationaux d'une Partie qui ont obtenu sur le territoire de l'autre Partie les permis nécessaires de travail en relation avec un investissement;

f) Les paiements découlant d'un différend en matière d'investissement.

2. Les transferts sont effectués dans la devise convertible dans laquelle a été réalisé l'investissement ou en toute autre devise convertible si l'investisseur l'accepte et au taux de change en vigueur à la date du transfert. La Partie qui reçoit l'investissement facilite, de manière non discriminatoire, à l'investisseur de l'autre Partie ou à la société à laquelle il participe, l'accès au marché officiel des devises afin de lui permettre d'acquérir les devises nécessaires pour effectuer les transferts visés au présent article.

3. Les transferts sont effectués lorsque l'investisseur a rempli les obligations fiscales établies par les lois et règlements de la Partie qui a reçu l'investissement.

4. Dans ce contexte, les deux Parties conviennent que la conclusion effective du transfert doit avoir lieu sans retard, conformément aux pratiques bancaires internationales usuelles.

Article VII

SUBROGATION

Si l'investissement effectué par un investisseur d'une Partie est assuré contre des risques non commerciaux, suivant un régime établi par la loi, l'autre Partie reconnaît la subrogation de l'assureur découlant des conditions du contrat d'assurance.

L'assureur ne peut exercer d'autres droits que ceux qu'aurait pu exercer l'investisseur.

Si l'assureur est un organisme public, le principe de subrogation s'applique exclusivement aux droits financiers de l'investisseur, mais non à ses droits de propriété. Cette subrogation permet à la Partie première nommée d'être la bénéficiaire directe de tous les paiements auxquels l'investisseur initial pourrait avoir droit.

Pour être considéré comme public, un organisme doit remplir au moins l'une des conditions suivantes :

- a) Appartenir au secteur public;
- b) Se trouver, directement ou indirectement, sous le contrôle du secteur public;
- c) Que le secteur public soit en mesure d'exercer, directement ou indirectement, une influence effective sur la gestion dudit organisme.

Article VIII

CONDITIONS PLUS FAVORABLES

Le présent Accord ne porte en rien atteinte aux conditions plus favorables que celles qui y sont énoncées et qui auraient été établies en vertu des lois et règlements d'une Partie ou par voie d'accords spécifiques entre une des Parties et un investisseur de l'autre Partie.

Article IX

RÉSOLUTION DES DIFFÉRENDS ENTRE UNE PARTIE ET DES INVESTISSEURS DE L'AUTRE PARTIE

1. Les différends entre une des Parties et un investisseur de l'autre Partie ayant trait à un investissement sont notifiés par écrit, accompagnés d'une information détaillée, par l'investisseur à la Partie qui reçoit l'investissement. L'investisseur et la Partie en cause s'efforcent, dans la mesure du possible, de résoudre ces différends au moyen de consultations et de négociations menées de bonne foi.

2. Si ces différends ne peuvent être résolus de cette manière dans un délai de six mois à compter de la date de la notification écrite visée au paragraphe 1, ils sont soumis, au choix de l'investisseur :

a) A la Cour d'arbitrage de la Chambre de commerce international de Paris;

b) Au tribunal arbitral spécial institué par le Règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI)¹;

c) Au Centre international de règlement des différends en matière d'investissements (CIADI) créé par la « Convention sur les règlements des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats »², si les deux Parties sont signataires de cette Convention.

Ceci à la condition que si un investisseur a saisi du différend les tribunaux de la Partie qui est également partie au différend, il n'ait pas été rendu de jugement définitif dans un délai d'un an, ou que l'investisseur ait retiré sa demande.

3. L'arbitrage est fondé sur :

a) Les dispositions du présent Accord;

b) Les dispositions légales et réglementaires du droit national de la Partie sur le territoire de laquelle a été réalisé l'investissement, y compris les règles relatives aux conflits de droit;

c) Les règles et les principes universellement admis du droit international.

4. Les sentences arbitrales sont définitives et ont force obligatoire pour toutes les parties au différend. Chaque Partie s'engage à exécuter les décisions conformément à son droit national.

Article X

RÈGLEMENT DE DIFFÉRENDS ENTRE LES PARTIES

1. Les Parties s'efforcent de bonne foi et dans un esprit de coopération à parvenir à une solution rapide et équitable de tout différend qui pourrait surgir entre elles en ce qui concerne l'interprétation ou l'application du présent Accord. A cet effet, elles s'engagent à entamer des négociations directes et sérieuses afin de parvenir à cette solution. Si les Parties ne parviennent pas à un accord en suivant la procédure susmentionnée dans les six mois suivant le début du différend, celui-ci

¹ Nations Unies, *Documents officiels de l'Assemblée générale, trente-et-unième session, Supplément n° 17* (A/33/1/17), p. 36.

² Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 575, p. 159.

peut être soumis, à la requête de l'une quelconque des Parties, à un tribunal arbitral, composé de trois membres.

2. Dans un délai de deux mois à compter de la réception de la demande, chaque Partie nomme un arbitre. Les deux arbitres désignent à titre de président un troisième arbitre, qui est un national d'un Etat tiers. Si une des Parties ne nomme pas son arbitre dans le délai fixé, l'autre Partie peut demander au Président de la Cour internationale de Justice de procéder à cette nomination.

3. Si les deux arbitres ne parviennent pas à un accord sur l'élection du Président dans les deux mois suivant leur nomination, ce dernier est nommé à la demande de l'une quelconque des Parties par le Président de la Cour internationale de Justice.

4. Si, dans les cas prévus aux paragraphes 4 et 5 du présent article, le Président de la Cour internationale de Justice est empêché d'exercer cette fonction ou est un national de l'une quelconque des Parties, le Vice-Président procède à la nomination et, si le Vice-Président est empêché d'exercer cette fonction ou est un national de l'une quelconque des Parties, le membre de la Cour le plus ancien qui n'est un national d'aucune des Parties procède à la nomination.

5. Le tribunal dispose de trois mois à partir de la date de sélection du Président pour établir d'un commun accord un règlement qui soit compatible avec les autres dispositions du présent Accord. En l'absence d'un tel accord, le tribunal demande au Président de la Cour internationale de Justice d'établir ce règlement, en tenant compte des règles de procédure arbitrale internationale généralement reconnues.

6. Sauf accord contraire, toutes les demandes doivent être formulées et toutes les auditions doivent être achevées dans un délai de huit mois à partir de la date de sélection du troisième arbitre; le tribunal rend sa décision dans un délai de deux mois suivant la date des dernières demandes ou de la conclusion des auditions, en prenant la dernière de ces deux dates.

7. Les frais occasionnés par le Président, les autres arbitres et les autres frais de procédure sont partagés équitablement entre les Parties. Toutefois, le tribunal peut à sa discrétion décider que l'une des Parties doit payer une part plus élevée des frais.

8. Un différend ne peut être soumis à un tribunal arbitral international conformément aux dispositions du présent article si ce même différend a été soumis à un autre tribunal arbitral international, conformément aux dispositions de l'article IX, et que celui-ci n'a pas encore rendu une décision définitive. Ces dispositions ne portent toutefois atteinte en rien à l'engagement d'entamer des négociations directes et sérieuses entre les Parties.

Article XI

ENTRÉE EN VIGUEUR

1. Le présent Accord entrera en vigueur à la date à laquelle aura été accompli l'échange des instruments de ratification. Il restera en vigueur pour une durée de dix ans, puis sera reconduit, à moins qu'il ne soit dénoncé conformément au paragraphe 2 du présent article. Il s'appliquera aux investissements existants au moment de son entrée en vigueur, ainsi qu'à ceux effectués ou acquis postérieurement.

2. Chaque Partie peut dénoncer le présent Accord moyennant un préavis écrit d'un an notifié à l'autre Partie à la fin de la période initiale de dix ans, ou à tout moment à partir de cette date.

3. Le présent Accord peut être modifié, moyennant un accord écrit des Parties. Toute modification entre en vigueur quand chacune des Parties a notifié à l'autre l'accomplissement de toutes les formalités internes requises pour l'entrée en vigueur de ladite modification.

4. En ce qui concerne les investissements effectués ou acquis avant la date de dénonciation du présent Accord et auxquels cet Accord s'applique par ailleurs, les dispositions contenues dans les autres articles du présent Accord continueront à produire leur effet pour une durée additionnelle de dix ans, à compter de la date de dénonciation.

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires respectifs des deux pays ont signé le présent Accord.

FAIT à Ankara, le 15 février 1995, en espagnol, en turc et en anglais, tous les textes faisant également foi.

Pour le Royaume
d'Espagne :

L'Ambassadeur d'Espagne,
CARLOS CARDERERA SOLER

Pour la République
de Turquie :

Le Sous-secrétariat au Trésor,
AYFER YILMAZ
